

ОРИЄНТОВНІ ПЛANI-КОНСПЕКТИ УРОКІВ

i СЕМЕСТР

Роздiл I. Тепловi явища (1 частина)

УРОК 1 / I-1-1

РУХ МОЛЕКУЛ І ТЕПЛОВИЙ СТАН ТІЛА. ТЕМПЕРАТУРА

Цiлi:

- **навчальнi:** ознайомити учнiв iз роздiлами фiзики, якi вивчають у курсi 8 класу, з органiзацiйними моментами, що мають вiдношення до органiзацiї навчальної дiяльностi учнiв на уроцi й пiд час виконання домашнього завдання; провести iнструктаж iз безпеки життєдiяльностi учнiв у фiзичному кабiнетi; поглибити знання учнiв про внутрiшню будову речовини й процеси, що вiдбуваються всерединi речовини за змini її температури; сформувати первиннi поняття про рух молекул i його взаємозв'язок iз тепловим станом тiла, увести поняття температури як фiзичної величини, що характеризує тепловий стан тiла, повторити правила визначення цiни подiлки, познайомити учнiв iз розмаїттям приладiв, що дозволяють визначати температуру;
- **розвивальнi:** продовжити формування експериментальних навичок; навчити користуватися термометром, продовжити розвиток умiнь аналiзувати навчальну iнформацiю й на пiдставi вiдомих ранiше наукових фактiв вiдкривати «нове знання»;
- **виховнi:** познайомити учнiв зi структурою пiдручника фiзики; провести бесiду про дбайливe ставлення до книги, звернути увагу на суворе дотримання правил ТБ для збереження як власного здоров'я, так i здоров'я iнших; продовжити формування матерiалiстичного уявлення про внутрiшню будову речовини; продовжити розвиток пiзнавального

інтересу до вивчення теми, показати застосування наукових знань про будову речовини й дифузії для практичних потреб людини (склеювання, зварювання, золочення тощо).

Учні:

- називають способи та одиниці температури;
- наводять приклади: теплової рівноваги, теплообміну;
- повинні характеризувати напрямок перебігу теплових процесів у природному середовищі;
- повинні пояснювати перебіг теплових процесів під час теплообміну.

Нові поняття: температура як фізична величина.

Технічні засоби навчання, наочні посібники

Мультимедійний проектор, комп'ютер, інтерактивна дошка.

Цифрові навчальні ресурси: інтерактивний плакат «Температура і її вимірювання», тести в електронному форматі, цифрові навчальні ресурси (ЦНР) до уроку.

Устаткування

Калориметр, термометр (на кожну парту), вода різної температури.

Міжпредметні зв'язки

Природознавство, географія, зоологія, математика, трудове навчання.

Демонстрації

1. Вимірювання температури тіла.
2. Різні шкали вимірювання температури.

План заняття

Час	Методи навчання	Зміст роботи	Наочні посібники, ТЗН
5–8 хв	Бесіда	I. Організаційний момент	
3 хв	Дидактична гра	II. Оголошення теми уроку	Файл «Дидактична гра. Упізнай тему уроку»
4 хв	Бесіда	III. Актуалізація опорних знань учнів	
20 хв	Лекція	IV. Пояснення нового матеріалу	Інтерактивний плакат «Тепловий стан речовини»
9 хв	Фронтальне опитування	V. Закріплення нового матеріалу	
4 хв	Бесіда	VI. Підбиття підсумків уроку	
2 хв		VII. Домашнє завдання	

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

- Перевірка готовності учнів до уроку;
- привітання учнів із новим навчальним роком;
- мотивація до серйозного ставлення до вивчення предмета, ознайомлення з розділами курсу фізики 8 класу;

□ інструктаж із техніки безпеки в кабінеті фізики.

А щоб визначити тему, яку вивчатимемо першою, спробуймо відповісти на запитання.

II. ОГОЛОШЕННЯ ТЕМИ УРОКУ

Дидактична гра «Упізнай героя»

Твердження	Розширення поняття
Стартова ціна на прилад для вимірювання цієї фізичної величини на Лондонському аукціоні становила 157 000 доларів	У жовтні 2012 року в Лондоні на аукціон був виставлений найдорожчий у світі термометр: із міді, з тонкою скляною колбою й запечатаною всередині неї ртуттю, з нанесеними мало не від руки поділками. На зворотному боці градусника була позначка, кому він належав. Звали цю людину Даніель Габріель Фаренгейт. Термометр він розробив у 1718 р. Стартова ціна на аукціоні — \$ 157 000
Для зручного використання Карл Лінней (біолог) запропонував уdosконалення фізичного приладу, за допомогою якого вимірювали цю фізичну величину	Як спочатку виглядала шкала Цельсія? В оригінальній шкалі Цельсія температура замерзання води бралася за 100 градусів, а кипіння води — за 0. Цю шкалу перевернув Карл Лінней, і в такому вигляді її використовують досі

Твердження	Розширення поняття
Найвище значення цієї фізичної величини було досягнуте в іонному колайдері	Найвища температура, яку створила людина, становила 4 мільярди градусів Цельсія . Важко повірити, що температура речовини може досягти такого неймовірного рівня! Ця температура у 250 разів вища за температуру ядра Сонця. Неймовірний рекорд був поставлений у <i>Природній лабораторії Брукхевена</i> в Нью-Йорку, у іонному колайдері <i>RHIC</i> , довжина якого — близько 4 км. Науковці змустили зіткнутися йони золота, намагаючись відтворити умови Великого вибуху , створивши кварк-глюонну плазму. У такому стані частинки, які складають ядра атомів,— протони і нейтрони,— розбиваються, унаслідок чого утворюється «суп» із конституентних кварків
Для цієї фізичної величини існує і мінімальне, і максимальне значення	Найвищою температурою називають планківську температуру . Саме ця температура була у Всесвіті в момент Великого вибуху , згідно з уявленнями сучасної науки. Ця температура дорівнює 10^{32} кельвінів
Значення цієї фізичної величини можна визначити, використовуючи цвіркунів	Найнижчу температуру, яку створила людина, отримали у 1995 р. Ерік Корнелл і Карл Віман із США під час охолодження атомів рубідію. Вона була вища за абсолютний нуль менш ніж на $1/170\,000\,000\,000$ частку градуса ($5,9 \cdot 10^{-12}$)

Після проведення гри вчитель оголошує тему уроку.

ІІІ. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ УЧНІВ

Після оголошення теми уроку проводять бесіду, метою якої є узагальнення знань учнів про теплові явища. Завдання вчителя — спільно з учнями сформулювати цілі уроку, які мають бути досягнуті в ході вивчення нового матеріалу.

Що я знаю з теми уроку	Що мені невідомо й треба дізнатися	Що нового я дізнався на уроці